II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2021/334 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 23ης Φεβρουαρίου 2021

σχετικά με σχέδιο διατάγματος που κοινοποίησε η Ρουμανία όσον αφορά πληροφορίες για την επεξεργασία της επιφάνειας των οπωροκηπευτικών με φυτοφάρμακα

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021) 1096]

(Το κείμενο στη ρουμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής ([1]), και ιδίως το άρθρο 45 παράγραφος 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011, οι ρουμανικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή, στις 5 Μαρτίου 2020, σχέδιο διατάγματος σχετικά με την πρόσθετη υποχρεωτική απαίτηση επισήμανσης, κατά την έννοια του άρθρου 39 παράγραφος 1, ώστε οι οικονομικοί φορείς να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την επεξεργασία της επιφάνειας των οπωροκηπευτικών με φυτοφάρμακα (στο εξής: σχέδιο διατάγματος).

(2) Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 θεσπίζει τις γενικές αρχές, απαιτήσεις και υποχρεώσεις που διέπουν τις πληροφορίες για τα τρόφιμα, και ειδικότερα την επισήμανση των τροφίμων. Στο πλαίσιο αυτό, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 παρατίθενται όλες οι ενδείξεις που πρέπει να παρέχονται σχετικά με τα τρόφιμα, σύμφωνα με τα άρθρα 10 έως 35 και με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα εν λόγω άρθρα.

(3) Το άρθρο 39 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 προβλέπει ότι, εκτός από τις υποχρεωτικές ενδείξεις που αναφέρονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10, τα κράτη μέλη μπορούν, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 45, να θεσπίζουν μέτρα που να απαιτούν πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένους τύπους ή κατηγορίες τροφίμων, για τουλάχιστον έναν από τους εξής λόγους: την προστασία της δημόσιας υγείας, την προστασία των καταναλωτών, την πρόληψη της απάτης ή της προστασίας των δικαιωμάτων βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, των αναγραφών προέλευσης και των ελεγχόμενων ονομασιών προέλευσης και την πρόληψη του αθέμιτου ανταγωνισμού.

([1]) ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18.

(4) Με τη θέσπιση εθνικών μέτρων που απαιτούν την ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με την επεξεργασία της επιφάνειας των οπωροκηπευτικών με φυτοφάρμακα μετά τη συγκομιδή, το σχέδιο διατάγματος θεσπίζει πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων κατά την έννοια του άρθρου 39 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να εξεταστεί η συμβατότητά του με τις προαναφερθείσες απαιτήσεις του εν λόγω κανονισμού και τις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(5) Το άρθρο 1 του σχεδίου διατάγματος καθορίζει τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι οικονομικοί φορείς προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές ενημερώνονται σωστά, πλήρως και επακριβώς για την επεξεργασία της επιφάνειας των οπωροκηπευτικών με φυτοφάρμακα.

(6) Το άρθρο 2 του σχεδίου διατάγματος προβλέπει ότι οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να ενημερώνουν τους καταναλωτές, μέσω ευδιάκριτης επισήμανσης, σχετικά με το γεγονός ότι η επιφάνεια των οπωροκηπευτικών που διατίθενται στην αγορά έχει υποστεί επεξεργασία με φυτοφάρμακα, και να παρέχουν σαφείς πληροφορίες σχετικά με τον ορθό τρόπο χειρισμού/χρήσης των προϊόντων, αναφέροντας, κατά περίπτωση, ότι πρέπει να αποφεύγεται η κατανάλωση φλοιού των εν λόγω προϊόντων.

(7) Το άρθρο 3 του σχεδίου διατάγματος ορίζει ότι οι οικονομικοί φορείς παρέχουν τις πληροφορίες αυτές με την προβολή του κειμένου που προβλέπεται στο παράρτημα του σχεδίου διατάγματος ακριβώς δίπλα στα οπωροκηπευτικά, στο ράφι των καταστημάτων εμπορικής διάθεσης. Το παράρτημα του σχεδίου διατάγματος απαιτεί την παροχή των ακόλουθων πληροφοριών: προειδοποίηση ότι «η επιφάνεια των προϊόντων αυτών έχει υποστεί επεξεργασία με φυτοφάρμακο», «ονομασία του φυτοφαρμάκου» που συμπληρώνεται από τον οικονομικό φορέα, προειδοποίηση ότι «πρέπει να αποφεύγεται η κατανάλωση του φλοιού των προϊόντων αυτών», και «όροι χειρισμού/χρήσης» που συμπληρώνονται από τον οικονομικό φορέα.

(8) Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, με επιστολή της 6ης Φεβρουαρίου 2020, για παροχή διευκρινίσεων, οι ρουμανικές αρχές διευκρίνισαν, με επιστολή της 5ης Μαρτίου 2020, ότι το σχέδιο διατάγματος αναφέρεται στην παρουσία φυτοφαρμάκων στις επιφάνειες των οπωροκηπευτικών που διατίθενται προς πώληση, όταν οι οικονομικοί φορείς εφαρμόζουν σε αυτές μετά τη συγκομιδή επεξεργασία της επιφάνειάς τους με φυτοφάρμακα προκειμένου να διατηρήσουν τη φρεσκάδα τους.

(9) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]), θεσπίζει κανόνες που διέπουν τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα και τις δραστικές ουσίες που περιέχονται στα εν λόγω προϊόντα. Σύμφωνα με το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προορίζονται για επεξεργασία της επιφάνειάς τους μετά τη συγκομιδή, πρέπει να έχουν αδειοδοτηθεί για να μπορούν να διατίθενται στην αγορά και να χρησιμοποιούνται στα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, τα εν λόγω προϊόντα υπόκεινται σε ενδελεχή αξιολόγηση της ασφάλειας, προκειμένου να διασφαλιστεί, μεταξύ άλλων, η προστασία της ανθρώπινης υγείας, η οποία περιλαμβάνει και την ασφάλεια των καταναλωτών. Η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 55 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009.

(10) Για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των τροφίμων που έχουν υποστεί επεξεργασία με φυτοπροστατευτικά προϊόντα, το επίπεδο των καταλοίπων φυτοφαρμάκων στα προϊόντα αυτά, συμπεριλαμβανομένων των οπωροκηπευτικών, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια καταλοίπων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([3]). Μια άλλη αρχή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 είναι ότι τα ανώτατα όρια καταλοίπων δεν πρέπει να καθορίζονται σε επίπεδα υψηλότερα από εκείνα που απαιτούνται σύμφωνα με τις ορθές γεωργικές πρακτικές, δηλαδή όχι υψηλότερα από ό,τι είναι αναγκαίο για την καταπολέμηση ενός συγκεκριμένου επιβλαβούς οργανισμού, και ότι πρέπει να είναι ασφαλή για τους καταναλωτές.

(11) Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), τα τρόφιμα δεν πρέπει να διατίθενται στην αγορά εάν είναι μη ασφαλή.

(12) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([5]), τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λαμβάνουν μέτρα επιβολής της νομοθεσίας σε περίπτωση υπέρβασης των ανώτατων ορίων καταλοίπων.

([2]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1).

([3]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα η πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 70 της 16.3.2005, σ. 1).

([4]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).

([5]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

(13) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής [6], καθορίζει τις ειδικές διατάξεις επισήμανσης όσον αφορά τη χρήση συντηρητικών ή άλλων χημικών ουσιών στα εσπεριδοειδή.

(14) Τα τρόφιμα που πληρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και υποβάλλονται σε επεξεργασία με φυτοπροστατευτικά προϊόντα που πληρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, των οποίων τα κατάλοιπα βρίσκονται εντός των ανώτατων ορίων καταλοίπων που καθορίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005, πρέπει να θεωρούνται ασφαλή για την υγεία των καταναλωτών. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα να διασφαλίζουν ότι τα οπωροκηπευτικά που διατίθενται στην αγορά τους πληρούν τις απαιτήσεις της Ένωσης όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές. Υπό το πρίσμα αυτό, οι ρουμανικές αρχές δεν εξήγησαν γιατί τα ενδεδειγμένα μέτρα ελέγχου και επιβολής, τα οποία ισχύουν επί του παρόντος, δεν θεωρούνται επαρκή για τη διασφάλιση της ασφάλειας των οικείων οπωροκηπευτικών.

(15) Με βάση τις εναρμονισμένες απαιτήσεις της Ένωσης σχετικά με την έγκριση και τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τα ανώτατα όρια καταλοίπων τους στα οπωροκηπευτικά, που περιλαμβάνουν ενδελεχή επιστημονική αξιολόγηση της ασφάλειας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, και ενόψει των κανόνων επιβολής της νομοθεσίας και επιτήρησης που πρέπει να τηρούνται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, δεν υπάρχει δικαιολογημένη ανάγκη για πρόσθετες εθνικές υποχρεωτικές απαιτήσεις σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα ή την επισήμανση όσον αφορά τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας.

(16) Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων στοιχείων, το σχέδιο διατάγματος δεν δικαιολογείται από λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

(17) Όσον αφορά τις αιτιολογήσεις που παρέχονται σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, τα μέτρα του σχεδίου διατάγματος δεν τηρούν την αρχή της αναλογικότητας, καθώς υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου της προστασίας των καταναλωτών.

(18) Επιπλέον, η απαίτηση επισήμανσης του σχεδίου διατάγματος «να αναφέρεται, όπου είναι αναγκαίο, ότι πρέπει να αποφεύγεται η κατανάλωση του φλοιού των οικείων προϊόντων» δημιουργεί εσφαλμένη εντύπωση στους καταναλωτές σχετικά με την ασφάλεια των οπωροκηπευτικών, υπαγορεύοντας την ιδέα ότι τα προϊόντα είναι ασφαλή μόνο υπό την ειδική αυτή προϋπόθεση χρήσης, δηλαδή όταν το προϊόν αποφλοιώνεται. Υποδηλώνει εσφαλμένα ότι θα αρκούσε να ενημερωθούν οι καταναλωτές, αντί να αποσυρθούν από την αγορά τα τρόφιμα που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις ασφάλειας των τροφίμων. Η εν λόγω προτεινόμενη απαίτηση επισήμανσης θα οδηγούσε σε παραπλάνηση των καταναλωτών και θα προκαλούσε αδικαιολόγητη ζημία σε βάρος όλων των οπωροκηπευτικών στην αγορά που θα είχαν επισημανθεί σύμφωνα με το σχέδιο διατάγματος. Ως εκ τούτου, μια τέτοια απαίτηση επισήμανσης θα ήταν αντίθετη προς το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Επιπλέον, η διατύπωση της εν λόγω απαίτησης είναι ασαφής και δεν διευκρινίζεται σαφώς βάσει ποιων κριτηρίων εφαρμόζεται.

(19) Επιπλέον, το γεγονός ότι ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 καθορίζει μόνο τις ειδικές διατάξεις επισήμανσης όσον αφορά τη χρήση συντηρητικών ή άλλων χημικών ουσιών στα εσπεριδοειδή, επιδιώκοντας παράλληλα τον στόχο της προστασίας των καταναλωτών, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η θέσπιση τέτοιων απαιτήσεων επισήμανσης για όλα τα είδη οπωροκηπευτικών δεν είναι αναγκαία για την επίτευξη του εν λόγω στόχου.

(20) Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων στοιχείων, το σχέδιο διατάγματος δεν δικαιολογείται από λόγους προστασίας των καταναλωτών σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011.

(21) Από την ανωτέρω αξιολόγηση προκύπτει ότι οι ρουμανικές αρχές δεν δικαιολόγησαν, βάσει τουλάχιστον ενός από τους λόγους του άρθρου 39 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011, ότι οι πρόσθετες υποχρεωτικές ενδείξεις που ορίζονται στο σχέδιο διατάγματος είναι απαραίτητες.

(22) Υπό το πρίσμα των παρατηρήσεων αυτών, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 4 Ιουνίου 2020, αρνητική γνώμη σχετικά με το σχέδιο διατάγματος σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011. Η Επιτροπή κοινοποίησε την αρνητική γνώμη στις ρουμανικές αρχές στις 5 Ιουνίου 2020.

(23) Κατά συνέπεια, θα πρέπει να ζητηθεί από τις ρουμανικές αρχές να μην θεσπίσουν το κοινοποιηθέν διάταγμα.

(24) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

---

(ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους) (ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1).

[6] Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών (ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ρουμανία δεν θεσπίζει το σχέδιο διατάγματος που κοινοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 2020 όσον αφορά την υποχρέωση των οικονομικών φορέων να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με την επεξεργασία της επιφάνειας των οπωροκηπευτικών με φυτοφάρμακα.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες, 23 Φεβρουαρίου 2021.

Για την Επιτροπή
Stella KYRIAKIDES
Μέλος της Επιτροπής